

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.126.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 8542 Pani Posłanki Agnieszki Marii Kłopotek „w sprawie zmiany założeń dotyczących dofinansowania warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej”, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2024 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. poz. 1984), zwiększono kwoty dofinansowania kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej (WTZ) z poziomu 33 696 zł w 2024 r. do 35 196 zł w 2025 r. i w latach następnych (wzrost o 1 500 zł) oraz dofinansowania kosztów rocznego pobytu jednej osoby z niepełnosprawnością zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, zatrudnionej w zakładzie aktywności zawodowej (ZAZ) z 37 000 zł w 2024 r. do 38 000 zł w 2025 r. i w latach następnych (wzrost o 1 000 zł).

Aktualnie trwają analizy dotyczące możliwości kolejnego podwyższenia kwot dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej, przy uwzględnieniu możliwości finansowych Funduszu oraz konieczności realizacji innych zadań wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.) oraz programów Zarządu PFRON.

Należy przypomnieć, że ustawą z dnia 5 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1961) zwiększono dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników z niepełnosprawnościami, w tym również pracowników zakładów aktywności zawodowej. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 26a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników z niepełnosprawnościami wynosi:

- 2760 zł w przypadku osób z niepełnosprawnością zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności (przed nowelizacją 2400 zł);
- 1550 zł w przypadku osób z niepełnosprawnością zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności (przed nowelizacją 1350 zł);
- 575 zł w przypadku osób z niepełnosprawnością zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności (przed nowelizacją 500 zł).

W odniesieniu do osób z niepełnosprawnością, którym orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję oraz niewidomych, wspomniane kwoty zwiększono do:

- 1380 zł w przypadku osób z niepełnosprawnością zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności (przed nowelizacją 1200 zł);
- 1035 zł w przypadku osób z niepełnosprawnością zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności (przed nowelizacją 900 zł);
- 690 zł w przypadku osób z niepełnosprawnością zaliczonych do lekkiego stopnia niepełnosprawności (przed nowelizacją 600 zł).

Dodatkowo, zgodnie z art. 2 wspomnianej ustawy, zwiększone kwoty dofinansowania stosują się do wynagrodzeń począwszy od lipca 2024 r. Pracodawcy mogli zatem występować o przyznanie ich już od połowy 2024 r.

Odnosząc się do pytania drugiego informuję, że jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej czy zakłady aktywności zawodowej mogą uzyskać dodatkowe wsparcie finansowane m.in. w ramach Programu wyrównywania różnic między regionami III. Celem Programu jest m.in. zmniejszenie barier transportowych, które napotykają osoby z niepełnosprawnością, poprzez dofinansowanie jednostkom prowadzącym WTZ zakupu mikrobusów czy autobusów, jak również zwiększenie dostępności warsztatów terapii zajęciowej dla osób z niepełnosprawnością na terenach powiatów pozbawionych tych placówek oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury warsztatów terapii zajęciowej lub zakładów aktywności zawodowej na terenach powiatów, gdzie placówki te już funkcjonują.

Zgodnie z obranym kierunkiem działań oraz warunkami brzegowymi obowiązującymi realizatorów, „Program wyrównywania różnic między regionami III” w 2025 r. obejmuje w obszarze D likwidację barier transportowych. W jego ramach warsztaty terapii zajęciowej mogą uzyskać dofinansowanie ze środków PFRON do:

- 151 000,00 zł dla samochodów osobowych, zwanych „mikrobusami”, które w wersji standardowej są samochodami 9-cio miejscowymi, specjalnie przystosowanymi do przewozu osób na wózkach inwalidzkich,
- 123 500,00 zł dla pozostałych samochodów osobowych, zwanych „mikrobusami”, które w wersji standardowej są samochodami 9-cio miejscowymi,
- 369 000,00 zł dla autobusów.

Z kolei obszar F obejmuje tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej lub zakładów aktywności zawodowej. W ramach tego obszaru można uzyskać dofinansowanie ze środków PFRON do 70% kosztów realizacji projektu, nie przekraczające jednak 18 500,00 zł na każde miejsce dla osoby z niepełnosprawnością w warsztacie terapii zajęciowej, tworzone w ramach realizacji programu, lub do 80% kosztów realizacji projektu, nie więcej niż 201 500,00 zł, na remont bądź modernizację przeciwdziałającą degradacji infrastruktury warsztatu terapii zajęciowej lub zakładu aktywności zawodowej. Pozostałą kwotę stanowi wkład własny.

Szczegółowe informacje dotyczące wsparcia w ramach ww. programu dostępne są na stronie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (<https://www.pfron.org.pl/>), w zakładce „O Funduszu” → „Programy i zadania PFRON” → „Programy realizowane obecnie” → „Program wyrównywania różnic między regionami III”.

Należy podkreślić, że nie ma żadnych przeciwwskazań, by inwestycje w warsztaty terapii zajęciowej były finansowane ze środków własnych samorządu powiatowego lub jednostki warsztat prowadzącej, ponieważ w tym zakresie przepisy rozporządzenia nie wprowadzają żadnych ograniczeń.

Informuję, że uchwałą Krajowej Rady Konsultacyjnej do Spraw Osób Niepełnosprawnych z dnia 26 czerwca 2024 r. powołano doraźny Zespół problemowy do spraw aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, do którego zadań należy m.in. wyznaczenie obszarów i kierunków zmian w systemie aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, a także opracowanie propozycji rozwiązań prawnych i pozaprawnych, zgodnych z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych i odpowiadających na indywidualne potrzeby pracowników z niepełnosprawnościami i zatrudniających ich pracodawców.

W grudniu 2024 r. utworzona została w ramach zespołu grupa robocza zajmująca się kwestiami związanymi z działalnością i finansowaniem warsztatów terapii zajęciowej. Pierwsze spotkanie członków grupy odbyło się 28 stycznia 2025 r. w siedzibie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a kolejne, w formule zdalnej, w lutym i marcu 2025 roku. Planowane są kolejne spotkania z przedstawicielami warsztatów terapii zajęciowej.

Informuję również, że w latach 2020-2023 realizowany był projekt pn. „Aktywni niepełnosprawni – narzędzia wsparcia samodzielności osób niepełnosprawnych”¹, w ramach którego opracowano m.in. Standardy funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej². Treść ustanowionych wówczas standardów jest, wraz z projektami rozwiązań prawnych, przedmiotem rozmów z przedstawicielami warsztatów terapii zajęciowej w ramach wspomnianej grupy roboczej ds. WTZ.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Krasoń

Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

¹ Projekt był realizowany przez Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w partnerstwie z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną i Fundacją im. Królowej Polski św. Jadwigi.

² *Standardy funkcjonowania WTZ*, oprac.: A. Rąbel, I. Mikee, A. Gierej i in., Warszawa, październik 2023. Dokument wraz z propozycjami rozwiązań prawnych dostępny jest m.in. na stronie <https://wlaczeniespoleczne.pl/idi-fgi-warsztaty/standardy-wtz>